

Sadržaj

I. UVOD	1
Fizički i psihički razvoj djeteta	1
Osobitosti dječjeg organizma	1
Razdoblja u dječjoj dobi	2
Intrauterini razvoj	2
Postnatalni razvoj	2
Zdravo i oštećeno dijete školske dobi	3
Zdravo i oštećeno dijete u pubertetu	4
II. NOVOROĐENČE	7
Novorođenče	7
Zdravo novorođenče	7
Osnovne fiziološke karakteristike novorođenčeta	8
Morbus haemorrhagicus neonatorum	11
Icterus neonatorum simplex	12
Psihomotorni razvoj novorođenčeta i dojenčeta	15
Bolesti novorođenačke dobi	16
Prenatalno uvjetovane bolesti	16
Genetski uvjetovane bolesti	16
Mongoloidna idiotija (Syndroma Down)	17
Infantilna agamaglobulinemija	18
Fenilketonurija	19
Galaktozemija	19
Glikogenoze	20
Embriopatije	21
Embriopatije uzrokovane lijekovima	21
Embriopatije uzrokovane ionizirajućim zračenjem	22
Embriopatije uzrokovane mikroorganizmima	22
Fetopatije	22
Konatalna toksoplazmoza	22
Citomegalija	23
Listerioza	23
Lues konatalis	23
Hemolitička bolest novorođenčadi	25
Porodajne traume	28
Oštećenje kože i mišića	28
Ozljede kostura	29
Ozljede živaca	29
Ozljede središnjeg živčanog sustava	30
Asfiksija novorođenčeta (Asphyxia)	31
Infektivne bolesti novorođenčeta	32
Bolest pupčane rane	32
Infekcije pupčane rane	32
Infekcije kože	34
Novorođenačka sepsa	34
Meningitis novorođenčadi, dojenčadi i male djece	35

Ugrožena novorođenčad	36
Nedoneseno dijete (praematurus)	36
Uzroci rađanja nedonesenog djeteta	36
Anatomska i funkcionalna nezrelost nedonoščeta	37
Bolesti nedonesenog djeteta	38
Prognoza razvitka nedonesenog djeteta	41
Njega nedonesenog djeteta	41
Prehrana nedonesenog djeteta	43
Preneseno novorođenče	46
Novorođenče dijabetičke majke	46
Hipokalcemija novorođenčeta	47

III. PREHRANA ZDRAVE DJECE

Osnovni sastojci hrane i energetske potrebe djeteta	48
Potreba za vodom	49
Bjelančevine	49
Ugljikohidrati	49
Masti	49
Minerali	50
Vitamini	50
Izračunavanje energetske potrebe za hranom	51
Ocjena stanja uhranjenosti	51
Opći izgled djeteta	51
Težina i visina djeteta	52
Razvitak kostura i zuba	52
Psihomotorni razvitak djeteta	52
Prehrana zdravog djeteta	52
Prirodna prehrana (dojenje)	52
Kemijski sastav majčina mlijeka	53
Fiziologija laktacije	54
Tehnika dojenja	55
Izdavanje mlijeka	56
Kako dugo hraniti dijete na prsima	56
Poteškoće pri dojenju	56
Ablaktacija (odbijanje djeteta s dojke)	57
Dohrana ili prihranjivanje	58
Dvovrsna mliječna prehrana	58
Umjetna prehrana dojenčeta	59
Razlike u probavi humanog i kravljeg mlijeka	59
Pripremanje kravljeg mlijeka za prehranu dojenčadi u domaćinstvu	60
Priprema industrijskog mlijeka	60
Praktična primjena umjetne prehrane	60
Prehrana malenog, predškolskog i školskog djeteta	61
Prehrana malenog djeteta	61
Prehrana predškolskog i školskog djeteta	61
Pripremanje hrane za zdravo dojenje	61

IV. BOLESNO DIJETE

Bolesti respiratornog trakta	63
Opći simptomi bolesti respiratornog trakta	63

Bolesti nosa i paranazalnih šupljina	66
Hunjavica (Rhinitis acuta) i upala nosa i ždrijela (Rhynopharyngitis acuta)	66
Alergijski rinitis	67
Upala paranazalnih šupljina – Sinusitis	68
Akutna upala ždrijela – Pharyngitis acuta	68
Angine	68
Kataralna angina (Angina catarrhalis)	69
Folikularna angina (Angina follicularis)	69
Lakunarna angina (Angina lacunaris)	69
Pseudomembranozna angina (Angina pseudomembranacea)	69
Nekrotična angina (Angina necroticans)	69
Bolesti donjih dišnih putova	70
Kongenitalni stridor larinksa (Stridor laryngis congenitum)	71
Akutna upala larinksa (Laryngitis acuta)	71
Akutni spastički laringitis (Pseudokrup)	71
Akutni traheobronhitis (Tracheobronchitis acuta)	72
Akutni opstrukcijski bronhitis	72
Bronhiolitis (Bronchiolitis acuta)	73
Kronični bronhitis i bronhiektazije	74
Strana tijela u bronhima	75
Pneumonije (Pneumoniae)	75
Bronhopneumonije novorođenčadi i male dojenčadi	76
Pneumonije malog djeteta	77
Pneumonije predškolske i školske djece	77
Stafilokokna pneumonija dojenčeta	78
Primarna atipična pneumonija	78
Mikotične pneumonije	79
Alergijske pneumonije	79
Upala pleure (Pleuritis)	79
Tuberkuloza dječje dobi	80
Primarna tuberkuloza	80
Rana postprimarna tuberkuloza (sekundarna tuberkuloza)	81
Tuberkulozni meningitis	81
Milijarna tuberkuloza	82
Kasna postprimarna tuberkuloza (tercijarna tuberkuloza)	82
Terapija i profilaksa dječje tuberkuloze	83
Tuberkulinske probe	84
BCG-vakcinacija	85
Bolesti probavnih organa	85
Opći dio	85
Povraćanje (bljuvanje, vomitus)	86
Proljevi	86
Enkopreza	87
Bol u trbuhu	87
Opstipacija	87
Disfagija	87
Anoreksija	87
Krvarenje iz gastrointestinalnog trakta	87
Bolesti usne šupljine	88

Stomatitis	88
Kataralni stomatitis	88
Aftozni stomatitis (Stomatitis aphtosa)	88
Mliječac (Soor)	88
Žvale (Angulus infectiosus oris)	89
Bolesti jednjaka	89
Atrezija	89
Halazija	89
Ahalazija	89
Hijatus hernija	90
Stečene bolesti jednjaka	90
Bolesti želuca	90
Hipertrofična stenoza pilorusa (Pylorostenosis)	90
Peptički ulkus želuca i dvanaesnika	91
Bolesti crijeva	91
Kongenitalni megakolon	91
Zapletaj crijeva (Ileus)	92
Akutna upala crvuljka (Appendicitis acuta)	92
Celijakija (glutenska enteropatija)	93
Poremećaji prehrane u dojenčadi	95
Akutni poremećaji prehrane	95
Infekcije	95
Alimentarni uzroci	95
Poremećaj u apsorpciji hrane	95
Alergija na hranu	96
Akutne kirurške bolesti	96
Dispozicija vezana uz dob	96
Neuropatsko dijete	96
Dispepsija (Dyspepsia)	96
Toksikoza (Toxicosis)	97
Kronični poremećaj prehrane	98
Distrofija (Dystrophia) ili hipotrofija	99
Atrofija (Atrophia)	101
Imunološki sustav, bolesti imunološkog sustava i alergijske bolesti djeteta	103
Opći dio	103
Bolesti imunološkog sustava	104
Alergija i alergijske bolesti djeteta	105
Alergijski rinitis (peludna hunjavica)	105
Bronhalna astma	105
Urtikarija	106
Angioedem (Quinkeov edem)	107
Alergija na lijekove	107
Anafilaktički šok	107
Bolesti krvi i krvotvornih organa	108
Opći dio	108
Anemije u dječjoj dobi	110
Anemije zbog manjka željeza (sideropenična anemija – Anaemia sideropenica) ..	110
Megaloblastična anemija	111
Perniciozna anemija	111
Hemolitičke anemije	111

Hipoplastične i aplastične anemije	111
Posthemoragična anemija	112
Leukemija u dječjoj dobi	112
Bolesti izazvane krvarenjem	114
Koagulopatije	114
Trombocitopenije i trombocitoastenije	115
Kapilaropatije	115
Kardiovaskularni sustav i njegove bolesti	116
Opći dio	116
Prirodne greške srca	117
Stечene bolesti srca	119
Reumatska vrućica	119
Druge bolesti srca	120
Miokarditis	120
Perikarditis	120
Bakterijski endokarditis	120
Kardiomiopatije	120
Insuficijencija srca	120
Reumatske bolesti u dječjoj dobi	121
Juvenilni reumatoidni artritis (JRA, Arthritis rheumatoides juvenilis)	121
Anomalije, bolesti i poremećaji lokomotornog sustava u djece	123
Endokrinološke bolesti u dječjoj dobi	126
Opći dio	126
Bolesti štitne žlijezde	127
Hipotireoza	127
Hipertireoza	128
Endemska gušavost	128
Bolesti nadbubrežne žlijezde	129
Adrenokortikalna insuficijencija	129
Hiperadrenokorticism	130
Adrenogenitalni sindrom	130
Cushingov sindrom	130
Hiperaldosteronizam ili Connova bolest	130
Dijabetes melitus	130
Bolesti uro-genitalnog trakta	132
Anatomija i fiziologija bubrega	132
Bolesti bubrega i mokraćnih putova	136
Akutni glomerulonefritis (Glomerulonephritis acuta)	136
Nefrotski sindrom (Nephrosis)	138
Akutni cistopijelonefritis (Cystopyelonephritis acuta)	139
Bolesti genitalnih organa	141
Vulvovaginitis	141
Fimoza (Phimosis)	141
Parafimoza (Paraphymosis)	141
Hipospadija (Hypospadija)	141
Vezikoureteralni refluks (cistoureteralni refluks)	141
Bolesti središnjeg živčanog sustava	143
Opći dio	143
Osnovne pretrage u dječjoj neurologiji	144
Poremećaji svijesti	145

Psihička zaostalost	145
Upala moždanih ovojnica – meningitis	145
Gnojni meningitis	145
Negnojni (serozni) meningitis	146
Toksoalergijski meningitisi	146
Tuberkulozni meningitis	146
Upala mozga	147
Konvulzivne bolesti središnjeg živčanog sustava	147
Febrilne konvulzije (Convulsiones febriles)	147
Epilepsija	148
Psihički poremećaji i bolesti ponašanja u dječjoj dobi	149
Bolesti kože u dječjoj dobi	150
Alergijske promjene na koži	150
Ekcem dojenčadi i male djece (Eczema lactantium et infantum)	151
Erythrodermia desquamativa Leineri	152
Strofulus infantum	152
Infekcije kože	152
Piodermija (Impetigo contagiosa)	152
Furunkuloza (Furunculosis)	153
Karbunculus	153
Disceboroički dermatitis novorođenčeta (Dermatitis seborrhoica infantum)	153
Psorijaza (Psoriasis)	154
Parazitarne bolesti kože	154
Svrab, šuga (Scabies)	154
Ušljivost (Pediculosis)	155
Ojedine (Intertrigo)	155
Dječje zarazne bolesti	155
Šarlah (škrlet, scarlatina)	155
Ospice (Morbili)	156
Vodne kozice (Varicellae)	157
Crljenica (Rubeola)	159
Trodnevna groznica (Exanthema subitum, Roseola infantum)	159
Zaušnjaci (Parotitis epidemica)	160
Hripavac (Pertussis, veliki kašalj)	161
Dječja paraliza	162
Bolesti jetre	164
Epidemijski i inokulacijski hepatitis	164
Crijevni nametnici (paraziti)	165
Obična glista (Ascaris lumbricoides)	166
Končasta glista (Enterobius vermicularis)	167
Goveda trakavica (Tenia saginata) i svinjska trakavica (Tenia solium)	168
Psećja trakavica (Echinococcus granulosus)	168
Vitamini, vitaminske ovisnosti, hipovitaminoze i hipervitaminoze	169
Opći dio	169
Vitamin A (retinol, akseroftol)	170
Vitamin D (kalciferol)	170
Rahitis	171
Rahitigena tetanija	173
Antirahitična profilaksa	173
Hipervitaminoza D	173

Vitamin E (tokoferol)	173
Vitamin K (filokinon)	173
Vitamini B-kompleksa	174
Vitamin C (askorbinska kiselina)	174
V. NJEGA DJETETA	175
Njega zdravog djeteta	175
Njega novorođenčeta	176
Prva njega novorođenčeta	176
Utvrđivanje tjelesnih mjera	177
Njega dojenčadi	181
Osobna higijena dojenčeta	181
Posljedice loše njege	188
Odijevanje dojenčeta	189
Dječja soba	193
Jačanje otpornosti	194
Opća otpornost	194
Cijepljenje	197
Cijepljenje protiv tuberkuloze – kratica BCG	197
Cijepljenje protiv difterije, tetanusa i hripavca (Pertussis) – DI-TE-PER (ili DI-TE-PER-PARAPER)	198
Cijepljenje protiv dječje paralize (poliomijelitis) – kratica POLIO	198
Cijepljenje protiv ospica, zaušnjaka i crljenice (morbili, parotitis, rubeola) – kratica MO-PA-RU	198
Njega djeteta posije prve godine života	199
Njega bolesnog djeteta	200
Povelja o djeci u bolnici	201
Organizacija rada medicinske sestre u bolnicama za djecu	201
Medicinska sestra na dječjem odjelu	201
Dječji odjeli	202
Karakteristike dječjih bolnica i dječjih odjela	202
Dječja bolesnička soba	203
Osnovna načela njege bolesnog djeteta	205
Primanje djeteta u bolnicu	208
Rad s roditeljima	209
Rad s djetetom	210
Hitni prijam	212
Osobna higijena bolesnoga djeteta	212
Prehrana bolesnog djeteta	214
Promatranje bolesnog djeteta	217
Uzimanje bioloških uzoraka na laboratorijske analize	223
Provođenje terapije	228
Držanje djeteta za pojedine pretrage i preglede	235
Otpuštanje iz bolnice	240
Specijalna njega djeteta	241
Proces zdravstvene njege	241
Njega djeteta kod bolesti respiratornog trakta	242
Njega djeteta pri poremećenoj prehrani	244
Njega djeteta s konvulzijama	246

Njega djeteta oboljela od reumatske vrućice	246
Njega djeteta oboljelog od šećerne bolesti	247
Njega djeteta kod hipertrofične stenoze pilorusa	248
Njega djeteta s upalom bubrega	248
Hitna stanja u dječjoj praksi	249
Trovanje lijekovima i sličnim otrovima	249
Strano tijelo	251
Opekline	253
Hiperpireksija	254
Literatura	255